

Yttrandefrihetens besvärigheter

Arets bokmässan i Göteborg blev en understundom turbulent tillställning. Nordiska Motståndsrörelsen hade sökt demonstrationstillstånd och begärt att få passera Svenska Mässan. Motdemonstranter hade aviserat att de inte tänkte hörsamma polisens uppmaning om att framföra sina protester på säkert avstånd från mässans lokaler. Alternativa litteraturrelaterade aktiviteter dök upp som svampar ur jorden och snart sagt alla verkade ha en åsikt om Bokmässans vara eller inte vara. Och allt detta verkade ha en koppling till det faktum att Bokmässan även i år tillät Nya Tider att ha en monter under mässtagarna.

Det är beklagligt att fokus förflyttades från Bokmässans verksamhet till NMR:s och motdemonstranternas aktiviteter i samband med mässtagarna. Här har vi alla indirekt ett ansvar för hur helgen förlöpte. Snart sagt varje nyhetssändning som skulle ha någon koppling till Bokmässan lade fokus på NMR och deras förehavanden. Till och med kulturnyheterernas rapportering smittades av detta beteende. Rapporterna från vad som pågick under

mässdagarna i övrigt var få och allting sammantaget ledde till att Bokmässan tappade mellan 20 och 25 procent av besökarna jämfört med ett vanligt år.

Det är inte konstigt att sådana här händelser får ett stort genomslag för när vår yttrandefrihet hotas, eller i varje fall ifrågasätts, reagerar vi kraftfullt. Då har vi en gräns som de flesta av oss instinktivt känner inte får passeras. Hur vi agerar i en sådan situation är olika från person till person. Många valde att delta i mässan som vanligt och hade möjligheten att delta i våra monteraktiviteter som medvetet fokuserade på just yttrandefrihet och vissa grupper tendens att försöka göra forna tiders hjältesagor till sina egna genom att förvränga sanningen.

Det är här som Vetenskap och Folkbildning kan göra nytta. Genom att bidra till att sprida fakta och kunskap till den intresserade allmänheten kan vi förskjuta fokus i riktning mot det positiva utan att för den skull banalisera de hot som lurar vid horisonten. Hade vi valt att inte delta i årets Bokmessa så hade vi förlorat den möjligheten och det vill vi inte. Det råder ingen tvekan om att vår förening kan göra nytta i dessa tider.

Den 28 november meddelade Bokmässan att *Nya Tider* inte kommer att beredas plats på vid nästa års mässa. I ett pressmeddelande skrev de följande:

”Alltför mycket uppmärksamhet kom att ägnas åt en enda fråga: den om en enskild utställares deltagande på mässan. Det har blivit en symbolfråga som inneburit att Bokmässans innehåll hamnat i skymundan, att organisationen inte har kunnat ägna sig åt sitt uppdrag och att mässan inte kan utvecklas.”

Nu kommer man att försöka fokusera på Bokmässans

egentliga verksamhet istället, att sätta ljuset på litteraturen och författarna. Det är en lättnad för alla som vill verka för de positiva krafterna i samhället, som vill att en mötesplats som Bokmässan ska handla om kunskap, källkritik, vetenskap, dikt och utbyte av idéer och tankar. Vi ska vara rädda om den yttrandefrihet vi har. Det är den som gör att Vetenskap och Folkbildning kan verka fritt i samhället, att fortsätta sitt arbete för vetenskap och kunskap och att motverka pseudovetenskapens fula ansikte. ✍